

Handläggare
Isabella Sauma
Telefon: 08-50819427

Till
Farsta stadsdelsnämnd
2025-03-13

Ökat uppgiftsutbyte i det brottsförebyggande arbetet – skolans och socialtjänstens behov (SOU 2024:87)

Svar på remiss från kommunstyrelsen

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen av förslag till ökat uppgiftsutbyte i det brottsförebyggande arbetet.

Sammanfattning

Slutbetänkandet handlar om att förbättra möjligheterna för informationsutbyte mellan skola, socialtjänst, Polismyndigheten och Säkerhetspolisen, för att skapa bättre förutsättningar för brottsförebyggande insatser. Det föreslås bland annat att sekretess ska kunna brytas för att lämna ut uppgifter om elever som är i riskzonen för att begå brott eller utsättas för brott.

Förslagen som lyfts fram i utredningen berör möjligheter att bryta sekretess bland annat från socialtjänsten till skolan, från Polismyndigheten och Säkerhetspolisen till skolan, mellan skolor vid skolbyte, från skolan till socialtjänsten, från Polismyndigheten, Säkerhetspolisen och Tullverket till socialtjänsten och SiS.

Förvaltningen anser att förslaget om att skola, socialtjänst och brottsbekämpande myndigheter ska kunna dela uppgifter om barn och unga i riskzonen för ogynnsam utveckling i syfte att kunna ge tidiga insatser stämmer överens med den nya socialtjänstlagen som träder i kraft 2025. Dock krävs en individuell bedömning innan uppgifter lämnas ut, där sekretessintresset vägs mot behovet av uppgifter för att förebygga brott. Förvaltningen betonar också att samtycke för informationsdelning bör eftersträvas, och att barn, unga och deras vårdnadshavare ska informeras när uppgifter lämnas ut utan deras samtycke för att bevara förtroendet för socialtjänsten.

Bakgrund

Regeringen beslutade i juni 2022 att tillsätta en särskild utredare med uppdrag att utreda och lämna förslag om åtgärder i ett slutbetänkande för att förbättra arbetet med säkerhet i skolväsendet och som har fått namnet Skolsäkerhetsutredningen.

Två tidigare delbetänkanden har skrivits, *Samhället mot skolattacker (SOU: 2023:28)* som behandlar frågan om samverkan i individärenden som rör oro för skolattacker och *Skolor mot brott (SOU 2024:17)* som lägger fram förslag om att skolan genom skollagen (2010:800) ges ett lagstadgat ansvar för brottsförebyggande arbete.

Kommunstyrelsen har remitterat förslaget till ett antal instanser, bland annat alla Färsta stadsdelsnämnd, för yttrande senast den 25 mars.

Remissen i sammanfattning

Syftet med utredningen är att barn och personal i skolan ska ha en säker och trygg utbildnings- och arbetsmiljö genom att motverka alla former av brott inom skolväsendet och i samhället. Regeringen menar att det är viktigt att skola, socialtjänst och brottsbekämpande myndigheter har möjlighet att utbyta uppgifter gällande barn och unga som riskerar att utvecklas ogynnsamt i brottsförebyggande syfte. Detta ska ske för att barn och unga ska få hjälp och stöd i rätt tid. Även åtgärder inom skola eller socialtjänst som har betydelse för ett brottsförebyggande arbete kan vara av central betydelse även om åtgärderna inte är motiverade av ett brottsförebyggande syfte. Barn och unga som fullföljer sin skolgång minskar risken för att hamna i kriminalitet och bör vara en del av skolans förebyggande arbete. Därför ska åtgärder som skapar trygghet, studiero och tidiga insatser vara viktiga utgångspunkter för att barn och unga ska nå skolmålen. Åtgärder i det brottsförebyggande arbetet och som främjar en god skolanknytning kan handla om anpassningar i skolmiljön, beslut som stöd, dialog med vårdnadshavare, extra rastvakter och ökad vuxennärvaro

Utifrån utredningen görs bedömningen att skolan behöver mer information om barn och unga från socialtjänst, polis och från andra skolor vid skolbyten i det brottsförebyggande arbetet. Barn och unga som riskerar att hamna i kriminalitet, som är aktivt kriminella eller som riskerar att bli utsatta för brott behöver få stödjande insatser från skolan samt för att öka säkerheten för både elever och personal. Uppgiftsutbyte mellan skola, socialtjänst och polis sker idag med individens samtycke och det framkommer i utredningen att det finns en bred enighet om att det finns fördelar med

samförstånd och delaktighet i det brottsförebyggande arbetet. Därför bedöms det att samtyckte till informationsdelning ska fortsätta ske med samtycke i första hand men kan i vissa fall göras utan samtycke när det är nödvändigt i brottsförebyggande syfte.

Utredningen föreslår utökade möjligheter eller skyldigheter att lämna information om enskilda i syfte att förhindra brott:

- från socialtjänsten till skolan (förslaget i 10 kap. 18 d § OSL)
- från Polismyndigheten och Säkerhetspolisen till skolan (förslaget i 35 kap. 10 e § OSL)
- mellan skolor (förslaget i 3 kap. 12 j § skollagen)
- från skolan till socialtjänsten (förslaget i 23 kap. 6 b § OSL)
- från Polismyndigheten, Säkerhetspolisen och Tullverket till socialtjänsten och SiS (förslaget i 35 kap. 10 c § OSL).

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för individ- och familjeomsorg.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förslaget om att skola, socialtjänst och brottsbekämpande myndigheter ska ges möjlighet att utbyta uppgifter om barn och unga som riskerar att utvecklas ogynnsamt i syfte att ge tidiga insatser anser förvaltningen går i linje med ny socialtjänstlag som träder ikraft den 1 juli 2025.

Däremot betonar förvaltningen att det inför eventuellt utlämnande av uppgifter behöver göras en individuell bedömning om uppgiften som är tänkt att lämnas ut har företräde framför det intresse som sekretessen ska skydda. Socialtjänsten behöver även göra en bedömning kring mottagande aktörers behov av uppgifter för att förebygga och förhindra brottslighet då detta enligt förslaget ska styra om uppgiftslämnande ska ske, vilket kan vara en utmaning.

Förvaltningen vill även poängtera att samtycke till informationsdelning mellan skola, socialtjänst och Polismyndigheten ska fortsätta eftersträvas, främst vid samverkan kring en enskild person. Däremot bryter förslaget mot nuvarande sekretess som socialtjänsten har och det skulle då vara av största vikt att barn och unga och deras vårdnadshavare får vetskap om de fall när informationsdelning utan deras samtycke kan komma bli aktuellt. Berörda behöver även informeras när så sker för att tillit och förtroende till socialtjänsten inte ska minska och socialtjänstens uppdrag försvåra.

Förslagen som framkommer i utredningen berör alla barn och unga i skolan och individuella bedömningar görs utifrån behov och är oberoende av kön, därför finns det inga relevanta jämställdhetsaspekter. Arbetet innebär inga miljö- eller klimatkonsekvenser för förvaltningen.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Fredrik Karlsson
Tillförordnad stadsdelsdirektör
Farsta stadsdelsförvaltning

Therese Grahn
Avdelningschef
Farsta stadsdelsförvaltning

Bilaga

Ökat uppgiftsutbyte i det brottsförebyggande arbetet – skolans och socialtjänstens behov (SOU 2024:87)

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Fredrik Karlsson, Tillförordnad stadsdelsdirektör	2025-02-19
Therese Grahn, Avdelningschef	2025-02-18